

TEMA: KOMPIUTERINĖS KASOS SISTEMOS IR JOS PERIFERINIŲ ĮRENGINIŲ PARUOŠIMO DARBAI

Kompiuterinės kasos sistemos ir jos periferinių įrenginių paruošimo darbai yra svarbi dalis, siekiant užtikrinti, kad verslas galėtų sklandžiai vykdyti kasos operacijas. Kompiuterinė kasos sistema (arba POS – **Point of Sale** sistema) yra pagrindinė įmonės priemonė prekių pardavimui, paslaugų suteikimui ir pinigų operacijoms registruoti. Ji apima ne tik kasos aparatą, bet ir visą reikiamą įrangą, kuri užtikrina efektyvų ir tikslų pardavimų procesą.

1. Kompiuterinės kasos sistemos sudedamosios dalys

Kompiuterinė kasos sistema susideda iš kelių pagrindinių komponentų, kurie kartu leidžia atlikti įvairias funkcijas – nuo prekių pardavimo iki ataskaitų generavimo. Sistemos gali skirtis priklausomai nuo verslo dydžio, tačiau pagrindiniai elementai dažniausiai būna tie patys:

Pagrindiniai komponentai:

1. Kasos kompiuteris:

- Tai yra kompiuteris arba stalinė darbo stotis, kurią galima sujungti su įvairiais periferiniais įrenginiais (pvz., kasos aparatu, skaitytuvu ir pan.). Kompiuteris dažnai naudoja specialią kasos programinę įrangą (POS programą), kuri integruojasi su kasos įranga, apskaita ir sandėlio valdymo sistemomis.
- **Paprastai apima:**
 - Procesorių, atmintį, diskus.
 - Ekraną (dažnai lietimui jautrų).
 - Klaviatūrą arba ekrano klaviatūrą.
 - Tinklo ryšį (prijungimui prie serverių ar interneto).

2. Kasos aparatas:

- **Fiskalinis kasos aparatas** atlieka funkciją, kuri užtikrina teisingą mokesčių apskaitą ir yra suderintas su mokesčių inspekcijomis. Tai įrenginys, kuris išduoda kasos čekius ir atlieka finansinių operacijų įrašymą.

3. Skaitytuvai:

- **Barkodų skaitytuvai** leidžia greitai nuskaityti prekes, užtikrinant sklandų pardavimą ir greitą atsiskaitymą.
- **Magnetinių juostų kortelių skaitytuvai** naudojami atsiskaitymams kortelėmis arba kitomis bankinėmis kortelėmis.

4. Kvitų spausdintuvas:

- Naudojamas kvitams spausdinti po kiekvienos operacijos, kad klientai gautų ataskaitą apie atliktą pirkimą ar paslaugą.

5. Pinigų dėžė:

- Automatizuotas įrenginys, kuriame laikomi gryniesi pinigai, naudojami grynaisiais pinigais atsiskaitantiems klientams. Dažnai ji integruojama su kasos aparatu ir automatiškai atsidaro, kai užregistruojama grynujų pinigų operacija.

6. Kortelių skaitytuvas (POS terminalas):

- Elektroninis įrenginys, skirtas atsiskaitymui bankinėmis kortelėmis arba kitomis elektroninėmis priemonėmis.
7. **Touchscreen (lietimui jautrus ekranas):**
- Kasos sistemoje dažnai naudojamas specialus ekranas, leidžiantis operatoriui greitai pasirinkti prekes, paslaugas, atlikti operacijas ir išduoti čekius. Toks ekranas patogus, nes nereikia papildomų klaviatūros paspaudimų.

2. Kompiuterinės kasos sistemos paruošimo darbai

Prieš pradėdant naudoti kompiuterinę kasos sistemą, reikia atlikti kelis esminius paruošimo etapus, kad sistema veiktų tinkamai ir be trikdžių. Tai apima tiek techninius, tiek programinius darbus.

Pagrindiniai paruošimo darbai:

1. Kompiuterinės kasos sistemos įrengimas:

- **Fizinė įranga:** Pirmiausia reikia paruošti ir sujungti visus kasos sistemos komponentus, įskaitant kompiuterį, monitorių, klaviatūrą, pelę, kasos aparatą, kvitų spausdintuvą ir pinigų dėžę. Tai apima visų įrenginių fizinį prijungimą ir užtikrinimą, kad jie veiktų tinkamai.
- **Tinklo sujungimas:** Jei naudojama sistema, priklausanti nuo interneto ar vietinio tinklo, būtina užtikrinti, kad visi įrenginiai būtų tinkamai prijungti prie tinklo. Tai apima ir interneto ryšį, ir sistemos serverių sujungimą.

2. Programinės įrangos diegimas:

- **POS sistema:** Pasirenkama ir įdiegiama speciali POS sistema, kuri atitiktų įmonės poreikius. Tai gali būti tiek paprasta, tiek kompleksinė sistema, priklausomai nuo veiklos pobūdžio. Svarbu užtikrinti, kad sistema būtų suderinama su visais periferiniais įrenginiais ir ją būtų galima lengvai valdyti.
- **Apskaitos ir atsargų valdymo programos integracija:** Kompiuterinės kasos sistemos gali būti integruotos su kitomis verslo valdymo programomis, kurios stebi prekių atsargas, apdorojamų užsakymų istoriją ir generuoja finansines ataskaitas.

3. Sistemos konfigūravimas:

- **Prekių duomenų bazės kūrimas:** Į POS sistemą turi būti įvestos visos prekės, paslaugos ir kitos operacijos, kurias galima parduoti. Tai apima prekių aprašymus, kainas, nuolaidas ir kitą informaciją.
- **Fiskalinės funkcijos:** Jeigu sistema reikalauja, kad ji būtų suderinta su fiskaliniais kasos aparatais, reikia įsitikinti, kad visi reikalavimai atitinka vietos mokesčių institucijų nustatytus standartus.

4. Sistemos testavimas:

- Prieš pradėdant realią veiklą, būtina atlikti visų sistemos komponentų testavimą. Tai apima prekių pardavimą, pinigų operacijų įrašymą, kvitų spausdinimą ir duomenų srautų valdymą.
- Patikrinti, kad visi periferiniai įrenginiai (pvz., skaitytuvai, kortelių terminalai, kvitų spausdintuvai) veiktų tinkamai.

5. Mokymai darbuotojams:

- Svarbu apmokyti darbuotojus, kaip naudotis kasos sistema, kaip atlikti operacijas, kaip išduoti kvitus ir kaip atlikti atsiskaitymus su klientais. Taip pat reikia išmokyti, kaip tinkamai atlikti kasos sistemos priežiūrą ir kokius veiksmus atlikti kilus gedimams.
- 6. Kasos sistemos priežiūra ir palaikymas:**
- Reguliarūs kasos sistemos atnaujinimai, duomenų saugojimas ir atsarginių kopijų darymas.
 - Gedimų taisymas ir aparatų bei įrangos pakeitimas, kai to reikia.

3. Periferinių įrenginių paruošimo darbai

Be pagrindinės kasos sistemos, svarbu tinkamai paruošti ir prijungti periferinius įrenginius, tokius kaip:

- **Barkodų skaitytuvai:** Užtikrinti, kad jie tinkamai nuskaitytų prekes ir būtų sujungti su POS sistema.
- **Kortelių skaitytuvai:** Patikrinti, ar jie veikia su visomis bankinėmis kortelėmis ir ar su sistema integruojamas atsiskaitymo procesas.
- **Kvitų spausdintuvai:** Užtikrinti, kad kvitai būtų spausdinami teisingai, atitiktų reikalavimus ir būtų suderinami su sistema.
- **Pinigų dėžės:** Patikrinti, kad jos veiktų su kasos aparatu ir kad būtų saugiai laikomi gryniesi pinigai.

4. Apibendrinimas

Kompiuterinės kasos sistemos ir periferinių įrenginių paruošimas reikalauja kruopštaus darbo ir tikslumo, kad viskas veiktų sklandžiai ir efektyviai. Teisingai sukonfigūruota sistema ne tik padidina darbo efektyvumą, bet ir užtikrina teisingą finansinių operacijų registravimą bei atitiktį teisės aktams.